

Zur Entstehung der Bibelbücher

Zum Aufbau der Bibel

Altes Testament

39 Bücher

Verheissung: Der Messias wird kommen.

Neues Testament

27 Bücher

Erfüllung: Der Messias ist gekommen.

1606 - 420 v. Chr.

32 - 100 n. Chr.

Von 1. Mose bis Offenbarung

Altes

Testament

39 Bücher

Verheissung: Der Messias wird kommen.

Neues

Testament

Schöpfung

Nene

27 Bücher

Erfüllung: Der Messias

ist gekommen.

Hebräisch, Aramäisch und Griechisch

CC-BY-SA University of Michigan

ASEBA CH-Bollodingen

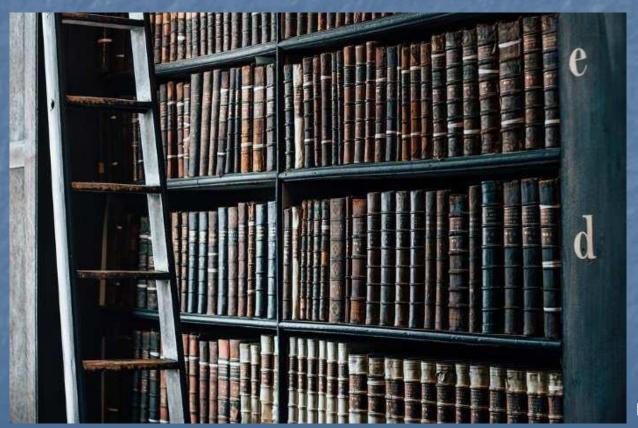
Altes Testament (AT)

Neues Testament (NT)

Das Alte Testament

Von Mose (1606 v. Chr.) bis Maleachi (ca. 400 v. Chr.)

Eine Bibliothek von 39 Bücher, geschrieben während 1200 Jahren, von ca. 30 Schreibern (Könige, Staatsbeamte, Hirten, Musiker usw.)

Übersicht über das AT

- o "Das Gesetz Moses" (hebr. "Thorah"):
 - o 5 Bücher Mose
- o "Die Propheten" (hebr. "Nevi'im"):
 - o "Vordere Propheten": Josua, Richter, Samuel und Könige
 - ₀ "Hintere Propheten": Jesaja, Jeremia, Hesekiel, [Daniel] und die 12 kleinen Propheten → 20 Bücher
- o "Die Schriften / Psalmen" (hebr. "Ketuvim"):
 - Psalmen, Sprüche, Hiob, Hohelied, Ruth, Klagelieder,
 Prediger, Esther, [Daniel], Esra-Nehemia und Chronika
 Diese Gruppe ohne Daniel: → 10 Bücher

$$\circ$$
 \rightarrow AT = 5 + 20 + 10

1606 v. Chr.: Auszug aus Ägypten

Nach dem Auszug aus Ägypten: Die Gabe des Gesetzes am Sinai

FB

1. - 5. Mose + Hiob + Ps 90

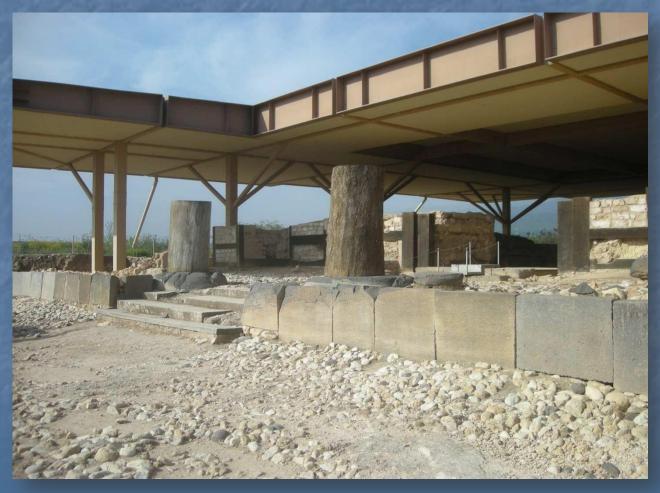
Eroberung des Landes unter Josua: Das Buch Josua

Die Mauern von Jericho zur Zeit von Josua

450 Jahre Richter bis auf Samuel: die Bücher Richter, Ruth + Samuel

Jabins
Palast in
Hazor
(Rich 4)

RI

Samuel: Samuel, Gad, Nathan

דר הבית פרק שני מדות יין משפם גר פצוה כתחלת פורח ישרה! אנל שער נקטר: ולא מין מרושות - לא מין מתשלות בילות כשורה א על זי כתוצחת החיל וממשלות האולם אלא מתקשות פין בסיקף שין לפיע ופינול אחת הכה ואחת הכה כשול חלי הלבנה כדי שלא ישל יותר מדאי עד סורת ישראל (א) לשון שרועות איני יודע לביין: "ולשכוח ביו חחת שרת ישראלי מרילות תחתיה: וסתוחות לפורת הנשים- בנוכה לוחן פ"ד מעלות ששולים של א גבוטין מסיסולים של א: שארת ישראל . היחה לפרים מחתחם מפ"ח מסטים כלנו (ומפור) אורך קנ"ה כננד הרוחב של שורת כמים שלא שלובי עורם ישראו קר" לים אורך מחוץ שרוחב שלה אים אנה י"א אשם ושנים. דו ב פרי שם : סמקרם ככל מקום מדה שחירם קרויה וצורה אור (יופא פר) לורך והמוספיז קרוים רותב ואפי' הח ארך לפי דבר אחר וכן פזרת הכהנים נ שילפנים מבנו סורנ נבוה " מפרדם ושלש נ מוחים מנים לפרלה מאיתן הפרטת משתמים לשם ומודה על בריתית מלכות ז ר פיי שם פים כלים: עשרה פרצות היו כו שפרצום סלכי יון מישראל וכלחה קל"ה נחורך כלפי דריפה יון כמו שוכרט בשקלים וטים חדם ח ת שיי שם סלכה כ: כישראל ר"ה ברוחב כלפי סמובח : חזרו וגדרום ונזרו כנגדן י"ג השתחייות טולה מקרקע החול ידב מעלות וחו [בי מם] ורפשי פספסין - ניורין של פן מוכחין *ילפנים ממנו החיל עשר אמות 'ושנים הולך בקרקע שרה וסים עורת הפנים שי כחבן רושם וסימן כין דריסת שכחל עשר מעלות היו שם רום מעלה חצי אמה לדריפת כהנים ועוד רשחין היו שרמל ואמר שכל מעלה שהיחה במקדש נכוכה ו, ביי שם שי פלים: לסיות נמשכין אנל טתוי הדרום רתוק מן ושלחה חצי אמה כל המעלות שהיו שם חלי חמה אן ונובה חלי חמה נב במשלכ כים שלחה וש כים שרק זה יא ח פיי שו יה כליי סמצרה ותשתישן עד למתורי בית סכפרה רום מעלה חצי אמה ושלחה חצי אמה לפים למיםים והכתנים מהלכין בכל (ב) כדי שיתבחר הדבר שנקרח שוחה: יב א מיי ושל פד (לף וכדים נכ: חוץ משל אולם "כל הפתחים שחיו שם מקום אלה שפולני י"ה המה חשמים ושר יתכחר בם' הג' שמטטת החולם לתות: מעלה היה שם . בין י"א של כום משלה חלי למה ושלחה כ] חלי לפחה ינ י חיי שם פלי ה: נובהן כ' אצה ורחכן עשר אמות חוץ משל ישראל לייה של סהכים: ודוכן י סכפנים אולם "כל הפתחים שתיו שם חיו לחן ום פתח של חלם נכתו חדבשים ידיב פרי שם פרקו לכרך את סעם קנום כם בחחלת עזרה ורוחב עשרים י וענין מה שחמר שקיפות דלתות חוץ משל אולם כל השערים שתיו שלקן וכן נאם ברכח בהנים בראם שמיה להם משקף ומוא המשקף מעליון שם היו להן שקופות חוץ משל פורי שהיו של כפחת והמשנה משהמשת ביה השם כיני וכיני וכארתו דוכן שונות שור שלם שם שתי אבנים מומות זו ע"ג זו 'כל מטלות ששלחם של כל חתר חלי חמים נ) של הודים ושוד הרחה במשכח השערים שהיו שם נשתנו להיות של זהב שהן אתה וחלי מלכר משלה הראשונה של להשת שקרק איתו המיד שקף ולא ממה כרי שתי לחות ומחנה שנכנו משקף וכ' לכנים מושות זו על נב זו חוץ משער ניקנור מפני שנעשה בהן גם (יושה מין הכהנים מישראל : כל הפורם כולה סיחם כנון זה (ד) וסים פיר השער מוכז ויש אומרים מפני שנחשתן מצהיב: ד *יוכל לארך קס"ו י מפזרח ישראל שפלחה במקום ר] (חת וכמקום חתי) וכבר הכתלים שהוו שם היו נבודום חץ מכותל ונכסה פל פורח הנפים חצד לפתרי זכרנו בשלישי מכשירים [דף (מי] נם סכשרת ומרוחב שלה קל"ה כתו שחליט המורוז שהכהן השרף את הפרה עומר שמשה בדלתי נקטר: ופירוש מלחיב פישר זה לכל לחת ולחת פלפון לדרום בראש הר המשתה ומתכוין ורואה בפתרו ירוק כעין הזהב וכבר פירש בכיפרה וכפי מחרון מונה החשנון של קפ"ו מה שחמר רחמנה שער ספוב חחתר של היכל בשעת הויית הרס: ה "עזרת בארך ממורת למערב: ויינ השחמיות כתכנית הזהכ כמו שנכחר בנגעים: רגשים היתה אורך מאה ושלשים וחטש על רוחב מאה ושלשים ורטש וד' לשכות היו כד' כיו בם י בשורה הניולה והחשם חירם ד ה מלכה ע לריכה כיפור הרבה כגד י"ו פירטת: ופגה יוםי חולה של והן לבך לחיר מה שחני חומר לר פתר הכתים ומפרשן כננד י"נ שמרים שהות מחקרם שפרה לחמה לריך לוחק מדמה לעוכח המיכל והוא חאה את שיפה מקובצת מקצעותיה של מ' מ' אמה ולא היו מסורות משמיד בשורה ושונה לוחם והולך ומוקים סו של מר סנגיין ומס פן ית סטרים שווכך הם עתירים להיות שנאטר "יווציאני לונריו שפרים הרחמים סטוכן לחשרכי פי אל הרוצר הרדצונה ויעבירני אל ארבעת שכחת והבה אל טוכח סני אבל מועוד אן שבה חוצ שבה מדמה כן ומכלל משכת א כבי אלישור חיבה תובה פשיק ועל בי וויכל שאבה בי בבי אלישור מקצועי החצר ורנה חצר במקצוע החצר בל משכים בשטר סמים: "מבפנים י משורש ביחוקאל: כן יעקב שלחר כסי זה שעזרת כהגים נרשם לפעלה נקרית ינוקב שהתר כם זה שעורת כהנים ורשם שמה בשרה ביותר הירה נכוהה על עזרת ישראל שתי אמנים לחורת כי אם ראשי מוצאה וכשוכנם אדם בשער שכן מהגר אשה תופח חוד נפחק: שתר יכרה - לבדו טחו לו פפס - ופרים ונומר בארבעת מקצעות החצר חצירות כמשרכ לחירי הכסרת ולה ידשתי מה קפורות ואין קפורות אלא שאינן מקורות ם משמשים: הכית הולך בקרונג ישרה זד שיני לא () השם להין אי ה החיל לחי"כ שוכה מן החיל בי"ב משלות ורצוא אי הייה הישם עד שמנים לעזרה כדים ותחים שחת לשיר הייה לחייה ב ביים בכויהה תקרונג בר הבנית והחיל לו אי ומשקש ב' ינבר ביים בכויהה תקרונג בר הבנית והחיל לו אי ומשקש ב' ינבר יומה היו משמשות דרומית מורחית היא הררו עלר הר תבית היתה לשכת הנזירים ששם הנזירים מבשלים את שלמידם ומנלחים את שערן ומשלחים תרת הדור מורחית צפונית ישרה ושולה מסיפה לשורה ישראל בע"ו נשוק חייבה מושה לי משמשת אבא שאול אומד ששם היו נותנין יין ושמן היא היתה נקראת בשכושת אבא שאל אכד ששם דון נותנין יין ושכון היא היתה נקראת מעטה מור שוכן זו לי אומים מור מחוף ולפינו מור שבני מינו לין לשכת בית שבניא *והלקה היתה "בראשה והקופיה בצוצרה שהגשים? היתה שונה שאל נטיה משלים מוים ממארוניה אותיה יים מי רואות מלמעלן והאגשים מלממן כדי שלא ידו מעורכין "ומ"ו מעלות? זי למים ומיצה לחיל שלה מעורם מפציה חוב רום כל ישראל אל עזרת הכהום ו] כדוכן מצלה חד אפה ישלהה יעולות מתוכה לעצרת ישראל כנגד פ"ו מעלות שבתהלים שעליהן הלוים מי שיברם "אומרים בשיר לא היו מרומות אלא מוקפות כתצי נורן ענולה: בנכט אתה ושלשה משליה חמשל לחק אח"כ חלך על עורת כהגים כולה והמזכח וכיו הלולם והמזכח נקרקע (אחד) שרה אחיב שלה כי"ב מעווח אל האילם וכשו שיוטר בני ממסכהה ע ההאילם וההיכו בקרקע (אחד) ישרה ולפיכן יהיה ההיכו למעלה מעורת כהנים כבש אמות ויעלה בידים מכל הנכוסים שקרקט הדוכל למעלה מקרקט כר הביה שם שער ששן כ"כ אמה ונכחו של שער שישן כי ממה על החב כמו שהקדמם שה נובה של כל פתח נסיבן כשהכהן שותר בהר המשחה ומכים חשער ששן יניע ראות עיניו אל המעלה השתירות מתעולות המילם וחים רוחה את ההיכל כן הפתח כשים פרם לפי שהחשוף המתחון לתעולה מתשיףף שער ששן העליון כי אמות שנה ולפיק צרך דיהה כהתל אלתולה משנר שים ניוון לדי שיחה הדצל המצל לו הצים של מני שלחים מנולר לומצין שה את תחייר ב " הדא"ש דעדה הב"ח לותו כדי שיום כמהרים ושוד נכלר לוך הים מקים המה הדצל והצורה כשפיו הים של בלורה (ה) ולהחו שהוא נושף מב אשה דדך כי מיום דר שיחה (מ) פחום רם דם הם כד שהת הכדלה חשב הדכל יותר משה למות ולם סה נכמ של סתל פחות יכל הנדלה מפתח הדכל יותר כלי ספק וזה ענין שלים נותן פרים ויום וא סי פושרובי בי מכואר : וכבר יועה שקשור שם ששן יעק קשורה במעולם ממש יענשן לפי שאין לה הקרה : ומתליעין ר"ל שמשירין העלים שיש בכם מחבר ובירה האשת הילשת כמו שאמרו מסקנין על הרמה האברם שהשלם בדרך ומחה שא"ר אלישור כן ישקב שכחתי חד שהיחה תשחמשה ראיה שהא החניד כל ש" בהר סי כן חושה מה שהקדמו כסדר הבית וכן כלור הש"ם י וענין חלקה שהיחה פרולה ולון טוהל מקוף לה וכבר כחבלר בשף סיסה (דף ולו) שנה היחה מי הכרסה לשתחה בימי התג ומילפה שתה ימשרבו הנשים בין המנשים הרושי ואחה בשחפין משומים ונושי בהם כמין מנשיח כדי שיבישו מהן מים או פיי חין כים

תביים נשנית כניסת ישראל לשתחה ביה השלבה שם כמו שבלר בסיף שיבה לחייב לתר שתעלה עורה נשים לא היו ארוכים בחלר המשלחה פולד פל פר על שתח

מסודג ולפנים כו מישים כר סכים פר בחול בתרובה אי אם לא בממשה לשיי ומואחר כשני בלקימר מלמול כונות מבה ולריך (פיש זה במשם המחים כי הבים משים החולה לה בנתיקים שנשט הכיל פיוף ולנכוף פחו [דול מכים]

כר ממת בר מאו מקרבו א לה על אמת בר מייני או בר מייני

לן תפי בכלם פלי פים בנמחים פים כוכה כ מם שחתי מו זה כפסם כן ביושל להן פיע פיו :) חיי נטיים שחתים שתנמים כיו רן ניע פוע אוא בנוליים הכסוג שהכי המון שם סים מנולו שלהבי יו כן (פאם לחתי

Talmud, Baba Bathra 15a

Der prophetische Test

 1. Übereinstimmung mit dem Gesetz Mose (5Mo 13)

 2. Jede Prophetie ein Volltreffer (5Mo 18)

1056 - 1016 v. Chr.: David

- mind. 75PsalmenDavids
- Söhne Korahs
- Jeduthun
- Asaph
- > Heman
- > Ethan

1016 - 976 v. Chr.: König Salomo

- Hoheslied
- Sprüche
- Prediger
- > Ps 127

Der Erste Temple in Jerusalem

Spaltung Israels

- 976 v. Chr.: Spaltung
- Nordreich der 10Stämme
- Südreich der zwei
 Stämme, und des
 Überrestes aus den
 10 Stämme

1. Jerobeam I.	975 – 954
2. Nadab	954 – 953
3. Baesha	953 – 930
4. Ela	930 – 929
5. Simri	929
6. Omri	929 – 918
7. Ahab	918 – 897
8. Ahasia	898 – 897
9. Joram	897 – 886
10. Jehu	886 – 858
11. Joahas	857 – 841
12. Joas	840 - 825
13. Jerobeam II.	825 – 785
Interregnum	784 – 773
	773
15. Shallum	772
16. Menachem	772 – 762
17. Pekachja	761 – 760
18. Pekach	759 – 740
Interregnum	739 – 731
19. Hosea	731 - 722/721

Die Könige von Israel

Höhenheiligtum Jerobeams I. in Dan

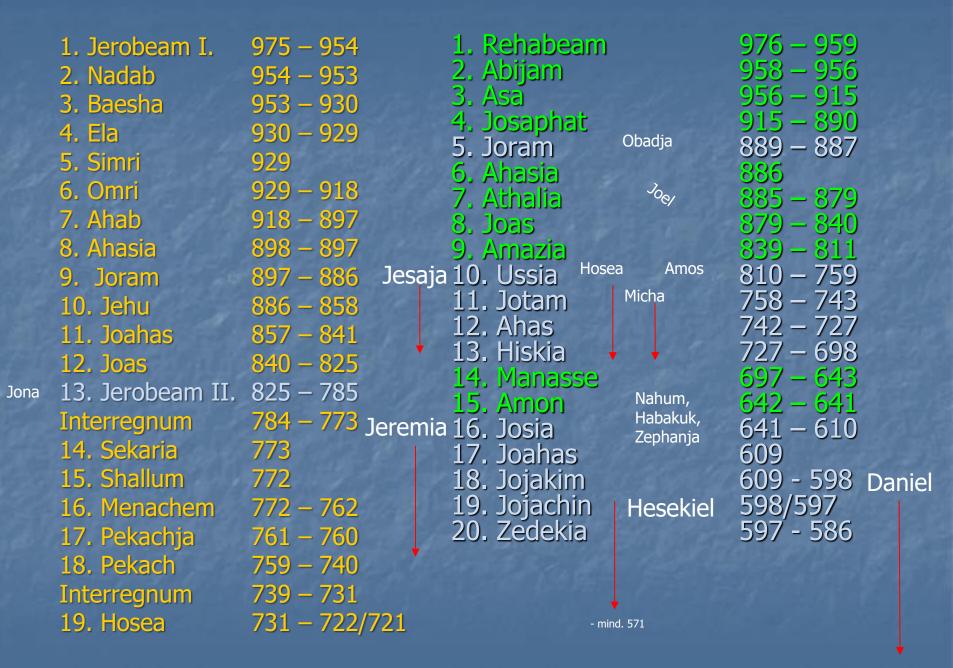
1. Rehabeam
2 Ahijam
2. Abijam 3. Asa
A Josephat
4. Josaphat
5. Jorain 6. Ahasia
5. Augsla
7. Athalia
8. Joas
9. Amazia
10. Ussia
11. Jotam
12. Ahas
13. Hiskia
14. Manasse
14. Manasse 15. Amon
16. Josia
17. Joahas
19 logolaico
18. Jojakim
19. Jojachin
20. Zedekia

976 – 959
958 - 956
956 - 915
0.15 0.00
312 - 030
009 - 001
000
885 - 879
879 - 840
839 - 811
810 - 759
758 - 743
730 - 733
737 - 608
121 - 090
697 - 643
642 - 641
641 - 610
609
500 - 500
E00/E07
/עכוסעכ
597 - 586

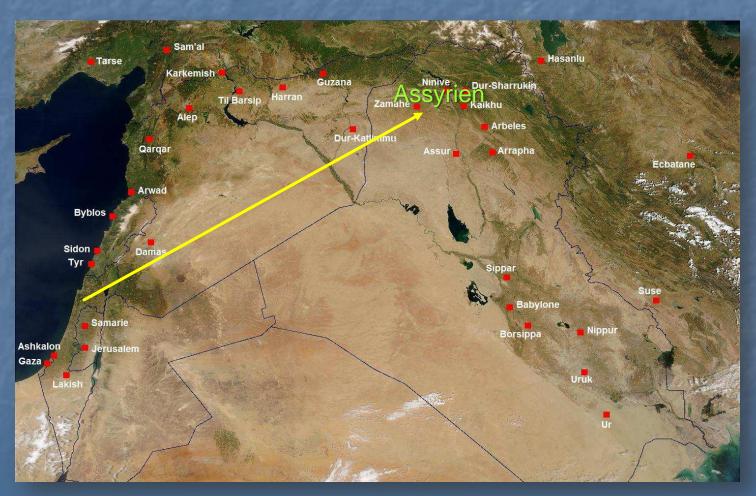
Die Könige von Juda

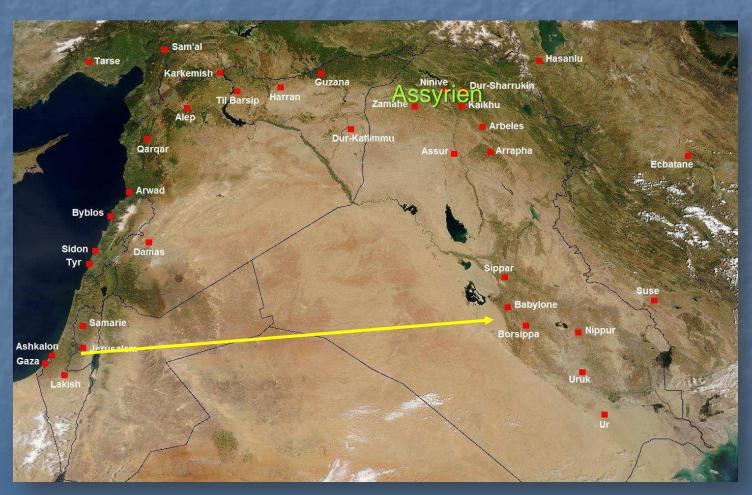
Die Königsgräber in der Davidsstadt (Jerusalem) RI

Wegführung nach Assyrien (722 v. Chr.)

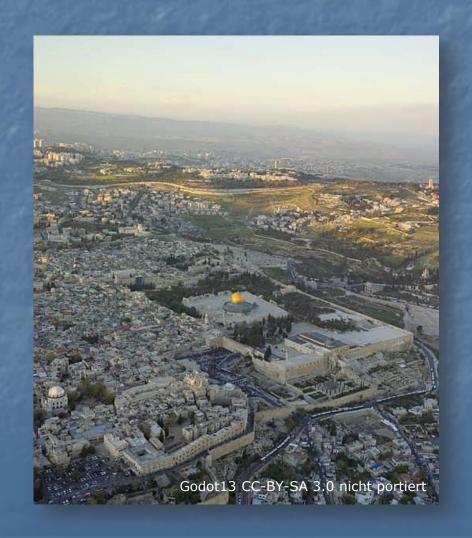

Wegführung nach Babylon (606 - 539 v. Chr.)

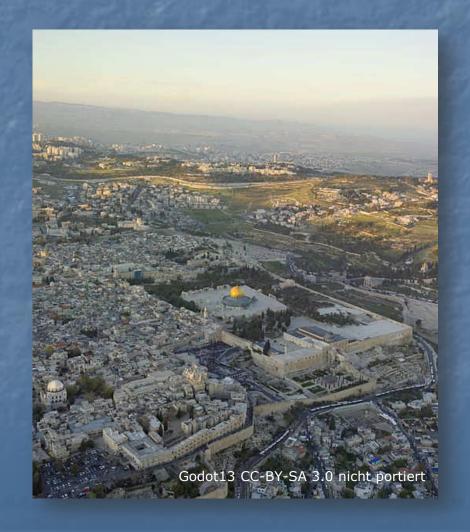
Rückkehr aus Babylon nach Jerusalem (Esra 1 - 6)

- 539/538 v. Chr.: Ca.200'000 kehren heim.
- Bau des Zweiten Tempels
- Heimkehr, um dem kommenden Messias im Land Israel zu begegnen
- Das AT im Tempel aufbewahrt (5Mo 31,26; Hag 2,5; 2Tim 3,15)

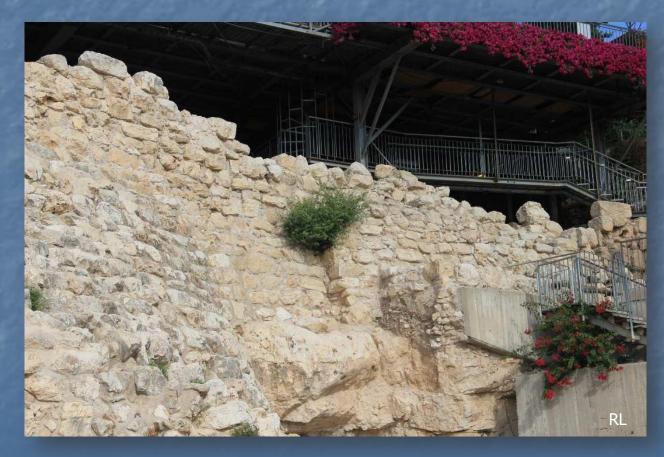
Rückkehr aus Babylon nach Jerusalem (Esra 1 - 6)

- Haggai und Sacharja
- Esra (v. Esra)
- Chronika (v. Esra und Nehemia)
- Esther: Mordokhai ("die Männer der grossen Synagoge" = Esra, Haggai, Sacharja, Maleachi etc.)

445 v. Chr.: Wiederaufbau Jerusalems

Buch Nehemia(v. Nehemia)

Mauer von Nehemia (bräunlich) oberhalb des Millo

Das Ende des AT (420 v. Chr.)

■ Der letzte Prophet: Maleachi → letzte Ankündigung des verheissenen Erlösers (Messias)

Talmud, Traktat Sanhedrin 10a: "Nach dem Tod der Propheten Sacharja; Haggai und Maleachi wich der Heilige Geist von Israel."

Codex Aleppo

ASEBA

Mal 3,1: Siehe, ich sende meinen Boten, daß er den Weg bereite vor mir her.

Und plötzlich wird zu seinem Tempel kommen der Herr, den ihr sucht; ja, der Bote des Bundes, den ihr begehrt: siehe, er kommt, spricht der HERR der Heerscharen.

Das AT im AT

- Jeremia 26,17-19 anerkennt Micha
- Daniel 9,1-2 anerkennt Jeremia
- Das Phänomen der unzähligen Zitate des AT im AT: Abba Ben David, Maqbilloth Bamiqra', Parallels in the Bible, Jerusalem 1972

Alexander der Grosse: 336 - 323 v. Chr.

- Verbreitung der griechischen Sprache und Kultur von Europa nach Asien (über den Indus hinaus) und nach Afrika
- → Griechisch wird Weltsprache.

280 v. Chr.: Übersetzung des AT

- In Ägypten wird das AT auf Griechisch übersetzt.
- "Die Septuaginta"
- Bestandteil der antiken Bibliothek von Alexandria
- → Die Welt der Nichtjuden erhält Zugang zur Bibel!
- AT-Text für NT-Zitate

RL

Bibliothek in Alexandria (Ägypten) heute

63 v. Chr.: Einmarsch der Römer

- Mittelmeerraum: politische Einheit
- "Pax Romana"(Römischer Friede)
- 80'000 kmStrassennetz
- EntwickelterSchifffahrtsverkehr

FB (Jahr 96)

Das Römische Reich

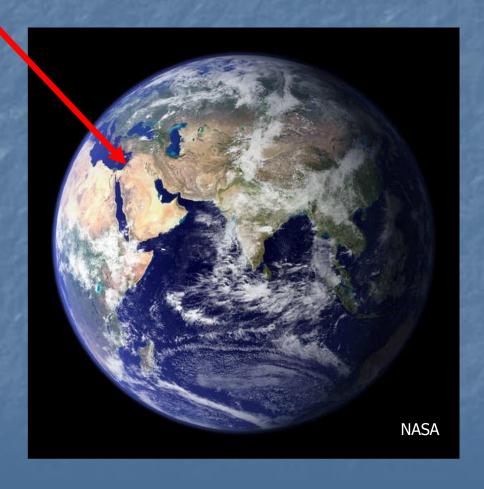
Synagogen im Römischen Reich

- Die Kenntnis des einen Gottes der Bibel wird im Mittelmeerraum durch Juden verbreitet.
- Vor 2000 Jahren: Viele Menschen hatten genug von den unmoralischen und beschränkten griechisch-römischen Göttern.
- Sehnsucht nach dem ewigen und allmächtigen Gott

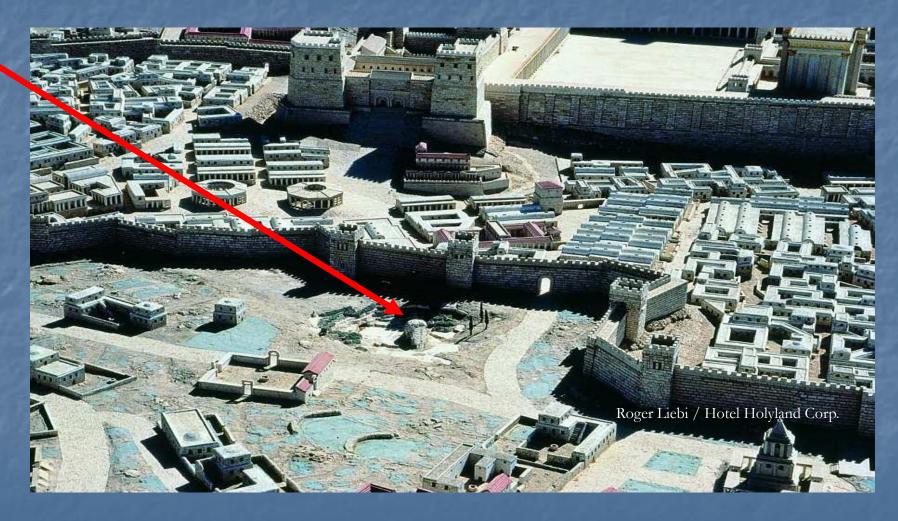
Synagoge von Kapernaum

Israel vor 2000 Jahren

Geburt des Messias Jesus in Bethlehem

Israel vor 2000 Jahren

Der Tod des Messias Jesus auf dem Felsen Golgatha

Das Neue Testament

Jerusalem

Nur Bücher von den durch Jesus Christus eingesetzten Aposteln (12 + 1) und den von ihnen anerkannten Propheten gehören zum NT. Das Neue Testament (27 Bücher):

Von Matthäus bis Offenbarung (zwischen 32 – 100 n. Chr.)

CC-BY-SA University of Michigan

Offenbarung auf Patmos

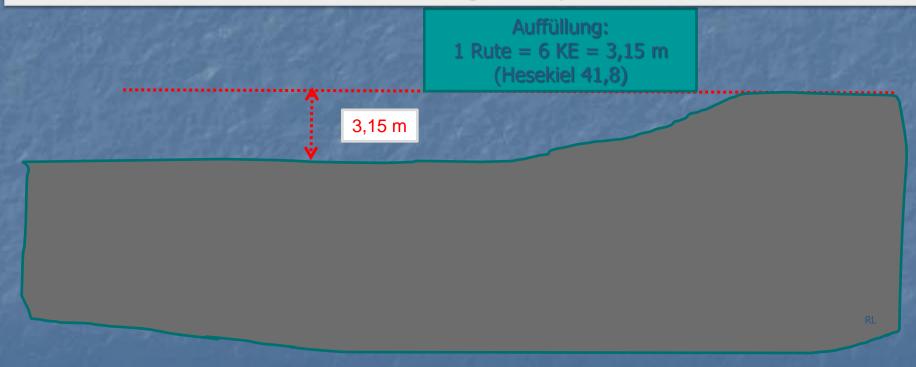

JuTa / Frente CC-BY-SA 3.0

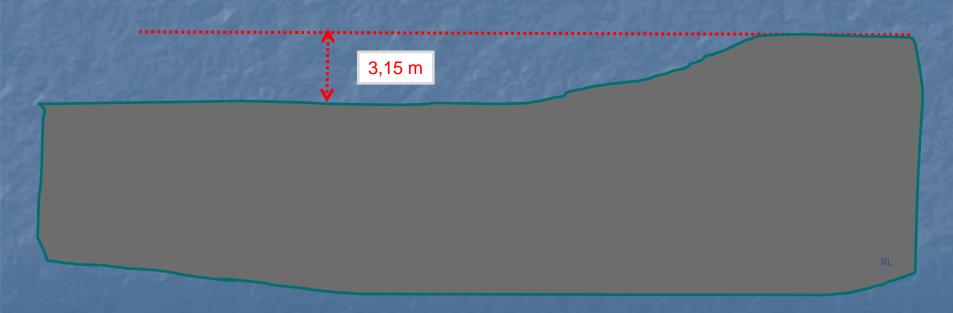
"... aufgebaut auf die Grundlage der Apostel und Propheten, ..." (Epheser 2,20)

Epheser 2:20-21:

... ²⁰ aufgebaut auf die Grundlage der Apostel und Propheten, indem Jesus Christus selbst Eckstein ist, ²¹ in welchem der ganze Bau, wohl zusammengefügt, wächst zu einem heiligen Tempel im Herrn

- Die Briefe von Paulus, bestätigt von Petrus: 2. Petrus 3,15-16
- Der Hebräerbrief ist von Paulus: 2. Petrus 3,15-16
- Paulus bestätigt das Lukas-Evangelium als «die Schrift»: 1Tim 5,18
- Apg 1,1 erwähnt das Lukasevangelium.
- Der 2. Petrusbriefe erwähnt den 1. Petrusbrief (2Pet 3,1).
- Judasbrief (1,17) nimmt Bezug auf den 2. Petrusbrief (vgl. die vielen Parallelen).

1 Buch mit 7 Teilen

Gemäss Luk 24 und Joh 14-16

Die Inspiration der Bibel

CC-BY-SA University of Michigan*

• 2Tim 3,16:
Alle Schrift [= die ganze Bibel] ist von Gott inspiriert und nütze zur Lehre, ...

"inspiriert" = griech. *theopneustos*

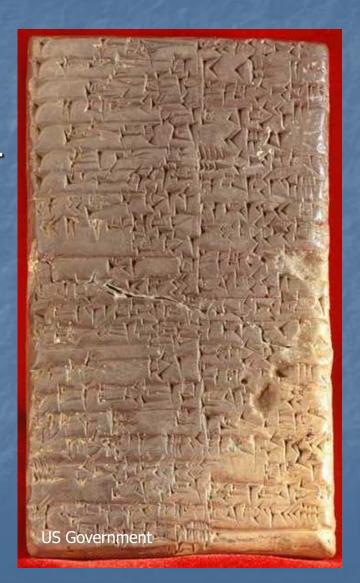
- = "von Gott gehaucht"
- → Die Bibel ist Gottes direkte Rede in schriftlich fixierter Form. Die Bibel ist von Gott inspiriert.

^{*}Image digitally reproduced with the permission of the Papyrology Collection, University of Michigan Library.

125 HANGISCHA AINAGHA

Die Keilschrift

- Die Sumerer und die Babylonier konnten schon lange vor Mose schreiben.
- Um babylonische Keilschrifttexte zu entziffern braucht es die Kenntnis von ca. 700 Zeichen (Silbenzeichen).

Die Hieroglyphenschrift

- Die Ägypter konnten schon lange vor Mose schreiben.
- Um Hieroglyphentexte zu lesen, braucht es die Kenntnis von ca. 700 Zeichen (Wort-, Silben- und Konsonantenzeichen).

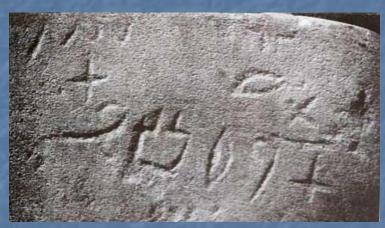
Apg 7,22: Und Mose wurde unterwiesen in aller Weisheit der Agypter;...

Die ur-hebräische Alphabetschrift

NASA

- Früheste Zeugnisse der "Proto-Kanaanäischen Schrift":
- Serabit el-Khadim (1600 v. Chr.)
- Geser (1650 v. Chr.)
- Wadi el-Hol (1850 v. Chr.)
- → Erfindung von Semiten in Ägypten

FB

Inschrift aus Serabit el-Khadim (ca. 1600 v. Chr.)

Die ur-hebräische Alphabetschrift

- Gezer-Inschrit (17. Jh.)
- Handfläche (kaph) = k
- Rinderstachel (lamed) = I
- Haus (beth) = b
- → klb = Kaleb (4Mo 14,6)

- Kulturelle Revolution: Mit etwas mehr als 20 Zeichen kann man alles schreiben.
- Mose schrieb die ersten Bücher der Bibel in dieser Schrift.
- → Gottes Wort ist für alle, nicht nur für die gebildete Oberschicht!

Alphabet-Entwicklung

Nohat GNU lic. 1.2 or later

Ø	4	a	Aleph	A	A
	4	b	Beth	В	B
\	1	g	Gimel	G	G
\Rightarrow	4	d	Daleth	D	D
犬	久	h	Не	E	Ε
9	Υ	W	Vav		F

Die meisten Alphabet-Schriften der Welt stammen von der urhebräischen Alphabet-Schrift ab!

Nohat GNU lic. 1.2 or later

_	I	Z	Zajin	Z	
皿	B	X	Chet	H	Н
	\otimes	j	Tet	Q	
<u>_</u>	2	y	Jod	I	I
	Y	k	Kaph	K	K
9	(Lamed	L	L

Nohat GNU lic. 1.2 or later

~~~	4	m	Mem	M	M
~	4	n	Nun	N	N
	#	S	Samekh	X	X
0	O	0[Ajin	0	O
	2	p	Pe	P	P
	7	C	Zade	Z	Z

Nohat GNU lic. 1.2 or later

8	φ	q	Qoph		Q
R	4	r	Resch	R	R
ω	W	X	Schin	S	S
+	+	t	Tav	T	T

Israel – das Volk des Buches

- le-berekhjahu ben nerijahu ha-sopher
- Dem Baruch [gehörig], dem Sohn Nerijas, dem Schreiber

Sammlung Mussayef / R. Wiskin

Jeremia 36,4 Und Jeremia rief Baruch, den Sohn Nerijas; und Baruch schrieb aus dem Munde Jeremias auf eine Buchrolle alle die Worte des HERRN, welche er zu ihm geredet hatte.

Quellen und Bildlizenzen

■ GNU = GNU 1.2 or later

- Genaue Information zur Lizenz GNU FDL:
- http://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Text
 of the GNU Free Documentation License

CCA

- Genaue Information zur Lizenz Creative Commons (CC):
- http://en.wikipedia.org/wiki/Creative_Commons

FB = Freies Bild (public domain)

RL = Roger Liebi

Bibelzitate:

Elberfelder 1905 (leicht überarbeitet von RL)

Koranzitate: Der Koran, aus dem Arabischen übertragen von Max Henning, Reclam, Stuttgart 1960.